

LISTOVI...

GRAČANIČKI GLASNIK
časopis za kulturnu historijuBroj 58
Godina XXIX
Novembar, 2024.
[str. 299-314]

© Monos 2024

Listovi Gračaničkog kalendara od 9. 5. do 13.11. 2024.

Prof. dr. Omer Hamzić

9. 5. 2024.**U organizaciji Grada Gračanica i Koordinacije boračkih udruženja svečano obilježen Dan Pobjede nad fašizmom, Dan Evrope i Dan Zlatnih ljljana.**

U prisustvu brojnih građana i omladine, položeno je cvijeće na Spomen-kosturnicu, Spomen-bistu J. B. Titu i na Centralno spomen-obilježje, gdje se prigodnim riječima obratio gradonačelnik Nusret Helić. Naglasivši višestruki značaj tog datuma podsjetio je da se u zemljama zapadne Evrope Dan pobjede nad fašizmom obilježava 8., a ne 9. maja, te izrazio nadu da će se ova zabuna kod nas uskoro zakonski ispraviti, s tim što će se Dan Evrope i dalje obilježavati 9. maja, koji se vezuje za utemeljenje Evropske zajednice. Uz ostalo, Gradonačelnik je čestitao Zlatnim ljljanima njihov dan. U kulturno-umjetničkom dijelu programa nastupili su glumac Hazim Mujčinović i profesor gitare Elvis Sivčević.

10.–12. 5. 2024.**Gračanica: proglašeni pobjednici 25. festivala dječjeg teatra u BiH**

Kako je rečeno u najavi, Festival baštini predstave koje su odraz istinskog dječjeg stvaralaštva. To su predstave u kojima dolazi do izražaja razigranost djece i spontano prezentiranje dječjeg svijeta – stvarnog ili izmaštanog. Na festivalu je nastupilo 12 dramskih grupa iz: Tuzle, Banja Luke, Mostara, Trebinja, Bugojna, Dervente, Zenice,

LISTOVI...

Tomislavgrada, Bugojna i Gračanice. Tročlani stručni žiri u sastavu: Tarik Džinić (glumac) iz Gračanice, Emir Ibrahimović (glumac) iz Živinica i Mirza Bajramović (glumac) iz Kaknja ocjenjivao je učesnike kroz dva festivalska programa: profesionalno vođene dramske grupe i neprofesionalno vođene dramske grupe. Prema odluci Žirija, pohvale su dobili Dramski studio JU Narodna biblioteka "Branko Radičević" Derвента za aktuelnost teme u predstavi "NPC Live" i "Ars centar" Zenica za promociju i njegovanje baletske forme za djecu i mlade. Nagrađeni su: za *likovnost predstave* KŠC «Sveti Franjo» Tuzla za predstavu "Eko, eko"; za *dramsko-pedagoški rad*: Amra Dedić, Tarik Dedajić i Emina Moranjkijć iz Pozorišta mladih Tuzla; za *najbolju žensku ulogu*: Matea Bagarić iz OŠ "Fra Mijo Čuić"–Bukovica, Tomislavgrad iz predstave "Duvanjska trnoružica"; za *najbolju mušku ulogu* Dušan Sušić iz predstave "Mala princeza" Dramski studio za djecu i mlade, kulturna scena "Male stvari" Trebinje i *nagrada za predstavu u cjelini* OŠ "Fra Mijo Čuića" Bukovica, Tomislavgrad predstavu "Duvanjska trnoružica".

15. 5. 2024.

I u Gračanici na uobičajen način obilježen Dan civilnih žrtava rata: uz polaganje cvijeća i "prazne" govore

Obilježavanje je proteklo po uobičajenom protokolu: polaganje cvijeća na spomen obilježja u samom gradu, te na spomenik Civilnom žrtvama rata na lokalitetu Bijela polja, na mjestu gdje je

poginuo pripadnik civilne zaštite Adem Mustajbašić, 15. maja 1992. godine, koji se smatra službeno prvom civilnom žrtvom u tom ratu. Prema zadnjim istraživanjima, objavljenim na stranicama ovog časopisa, na području nekadašnje općine (danas Grada) Gračanica ubijeno je 150, a teže i lakše ranjeno oko 330 civila. Od ubijenih 150 civila, u oko 115 slučajeva postoje obilježja ratnog zločina. I ovoga puta održani su prazni patriotski govori, a da niko nije ni spomenuo da za te zločine do sada niko nije ni prijavljen, akamoli presuđen. Po svemu sudeći, nažalost, tako će i ostati jer se niko nije "ni ispod uha počeo" na upozorenja iz ovog časopisa (u ovom i prethodnom broju) da se tu napokon mora nešto činiti. Naši izabranici će i dalje polagati cvijeće na spomenike, kupljeno državnim parama, slikati se i držati bljutave patriotske govore, a ratni zločinci koji su pobili civile čija su imena ispisana na tim spomenicima nikada neće odgovarati.

16. 5. 2024.

Umro Hasan Berberović, Baći – dugogodišnji direktor "Jadrine"

Rođen je 1936. godine u Tešnju, gdje je proveo djetinjstvo i završio osnovnu školu. Upisao je i završio Srednju tehničku školu u Zagrebu, te Višu tehničku školu u Novom Sadu. Kasnije je diplomirao na Fakultetu organizacionih nauka u Beogradu, gdje se upisao i na postdiplomski studij. Skoro čitav svoj radni vijek proveo je u drvnoj industriji, najviše u Pilani u Bosanskom Petrovom Selu i gračaničkoj "Jadrini", gdje je dočekaao i

mirovinu na dužnosti tehničkog direktora. Prije rata bio je aktivan u društveno-političkom životu Gračanice. Poslije 1970. godine profesionalno je obavljao funkciju predsjednika Opštinskog vijeća Saveza sindikata, a 1987. i 1988. i funkciju predsjednika Opštinskog komiteta Saveza komunista. Upravo sa te funkcije izuzetno je pomogao da historijska monografija Esada Tihica i Omera Hamzića "Gračanica u NOB-u i revoluciji" konačno ugleda svjetlo dana (1988). Bio je izuzetno kreativan, posebno u svojoj struci Objavio je veći broj stručnih radova, a u koautorstvu i tri monografije: o "Jadrini" Gračanica, o drvnoj industriji "Konjuh" Živinice, te o drvnoj industriji u Tešnju. U penzionerskim danima napisao je i dvije memoarske knjige: "Mojih sedam decenija" (2008.) i "Listajući uspomene" (2013.), kao i više priloga iz kulturne historije – u časopisu "Gračanički glasnik" i još nekim zbornicima radova. Iako je 1982. godine doživio tešku porodičnu tragediju (poginuo mu je sin u tinejdžerskim godinama u saobraćajnoj nesreći), ipak je u privatnom životu ostao druželjubiv, pun života, podsticao

je mlade na rad, na aktivnost... Bio je veliki zaljubljenik u narodnu pjesmu i sevdalinku, drugujući sa nekim od najpoznatijih imena sa naše estrade. Posebno je volio svog zemljaka Omera Pobrića (zvao ga Omerica) i pjevačicu Hasibu Agić. Uz muziku i pjesmu, cijenio je i pisanu riječ, kao i druge vidove kulturnog stvaralaštva. Bio je i jedan od najiskrenijih prijatelja kulture, redovan posjetilac manifestacija koje su se održavale u Gračanici, ali i u rodnom Tešnju, gradu za koji je do kraja života bio emotivno vezan.

23. 5. 2024.

Okrugli sto na Pravnom fakultetu Univerziteta u Tuzli: "Procesuiranje ratnih zločina – naša zanemarena dužnost"

Cilj je bio da se ukaže na značaj procesuiranja ratnih zločina za procese pomirenja u Bosni i Hercegovini i obnovu narušenog bosanskohercegovačkog društva, te da se osvijetli naš odnos prema ovom pitanju, da se identificiraju resursi i mogućnosti za unapređenje tog procesa. Kao osnova za raspravu na ovom skupu poslužila je brošura pod naslovom, "Kako se boriti protiv nekažnjivosti ratnih zločina u BiH kad šutnja i ravnodušnost odzvanjaju na sve strane (separati radova objavljenih u 56. i 57. broju "Gračaničkog glasnika" koje je pripremila Redakcija "Gračaničkog glasnika", a materijale iz brošure obrazložio prof. dr. Omer Hamzić, u svojstvu glavnog urednika. Dosadašnja istraživanja, kako je rečeno i kako se konstatuje u tim materijalima,

pokazuju niz nedostataka u procesu-iranju ratnih zločina, i ono što je najopasnije, gotovo potpuni zastoj za koji nema nikakvog opravdanja. Veliki broj zločina koji su nam poznati, nažalost, nisu još čak ni službeno popisani akamoli prijavljeni nadležnim organima. Na Okruglom stolu svoje mišljenje iznijelo je dvadesetak učesnika, među kojima su, osim profesora Fakulteta, učestvovali i predstavnici više institucija kojih se ovo pitanje itekako tiče. Kroz raspravu i razmjenu informacija učesnici skupa identificirali su tačke zastoja i pozvali nadležne institucije da otklone zastoje i ubrzaju procesuiranje i progon počinitelaca ratnih zločina. To je, ujedno i suština zaključaka i stavova ovog skupa, koji će, kako je rečeno biti upućeni u nadležne pravosudne i vladine institucije. Budući da je skup ranije najavljen, slučajna je koincidencija da je održan na dan usvajanja Rezolucije UN o Srebrenici – što je, svakako, više od simbolike.

24. i 25. 5. 2024.

Obilježen Dan odbrane Gračanice, 25. maj

Obilježavanje je počelo tradicionalnim prijemom koji je gradonačelnik Helić, 24. 5., priredio za nosioce najvišeg ratnog priznanja “Zlatni ljiljan”. Nakon razgovora o aktuelnim dešavanjima na području grada i šire, uručio im je prigodne novčane darove i za uspomenu na susret, poklonio knjigu O. Hamzića “Gračanica i okolina u periodu između dva svjetska rata”. Istog dana, veliki broj učenika gračaničkih srednjih škola kao i

ostalih građana i omladine krenuo je na tradicionalni Memorijalni pohod “Zečev gaj”, koji svake godine organizuje Sportski savez u saradnji sa ovdašnjim srednjim školama. Čas historije pred Spomen-obilježjem na Zečevom gaju održao je historičar Edin Šaković. Na sam Dan odbrane, 25. 5., položeno je cvijeće na sva spomen-obilježja u gradu, a potom izveden prigodan kulturno-umjetnički program ispred Centralnog obilježja. Osim Gradonačelnika Nusreta Helića, Smaje ef. Mustafića, emotivan govor pred spomenikom održao je i prvi komandir 1. čete Odreda teritorijalne odbrane, kasnije i komandant 1. manevarskog bataljona 111. gračaničke brigade, Amir Zejnilagić.

29. 5. 2024.

Promocija 57. broja “Gračaničkog glasnika” (jesmo li potpuno zatajili u borbi protiv nekažnjivosti ratnih zločina)

U prvom dijelu promocije, kroz predstavljanje sadržaja 57. broja, glavni urednik Omer Hamzić, skrenuo je pažnju na svoj kritički osvrt povodom opće šutnje i ignorisanja prijedloga i inicijativa koje su proizašle iz istraživanja ratnih zločina na području Gračanice (1992. – 1995.), a javno objavljene u prethodnom broju “Gračaničkog glasnika”. Iz Gradske uprave, Vlade i Tužilaštva Tuzlanskog kantona nisu našli za shodno ni da potvrde da su dobili službene dopise iz redakcije ovog časopisa, a kamoli da odgovore na upućene prijedloge, inicijative i zahtjeve da se otkoči i ubrza krivično go-

njenje ratnih zločina. Na to je upozorio i Edin Šaković, koji je aktivno učestvovao u tim istraživanjima, skrenuvši pažnju da se u prilogu kritičkog osvrta Omera Hamzića, objavljene i kopije spomenutih dopisa na koje nikada niko nije odgovorio. Informacija o neodgovornom ponašanju i opstrukciji nadležnih institucija povodom pokrenutih inicijativa i zahtjeva da se pokrene procesuiranje ratnih zločina počinjenih po Gračanici naišla je na negodovanje prisutnih, koji su javno zahtijevali da se povodom te neshvatljive šutnje nadležni što prije oglase i poduzmu ono što im je i dužnost i moralna obaveza. Tim zahtjevima pridružio se i gost promocije Admir Čavalić, ekonomski analitičar, aktivista i publicist, inače poslanik u Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine, koji je obećao da će to pitanje pokrenuti i u nadležnim federalnim organima. Potom je, kao gost, predstavio i svoj prilog pod naslovom “Armija Republike Bosne i Hercegovine nije učestvovala na obilježavanju Dana pobjede u Parizu 9., već 8 maja 1995. – uzroci i posljedice zbrke oko datuma”, koji je objavljen u rubrici “Teme” u ovom broju “Gračaničkog glasnika.”

30. 5. 2024.

Održana 39. sjednica Gradskog vijeća: odluka o priznanjima povodom Dana grada

Osim te odluke, usvojen je prijedlog Zoning plana “Područje Sijedog krša”, zatim nacrt Etičkog kodeksa izabranih zvaničnika (dat na javnu raspravu sa rokom od 30 dana), te Odluka kojom Grad for-

malno kupuje udjele u JP “Komus” d.o.o. Gračanica, čime se zaokružuje njegova organizacija. Iz izvještajnog dijela sjednice, vrijedi spomenuti Izvještaj o provedenim podsticajnim mjerama i njihovim efektima u poljoprivredi na području grada Gračanica i Informaciju o radu Općinskog suda u Gračanici u 2023. godini koja je “primljena k znanju”.

2. 6. 2024.

Svečana akademija povodom obilježavanja Dan Grada Gračanica, 2. juna

Po svom sadržaju, obilježavanje Dana grada nije se puno razlikovalo od prošlogodišnjeg, barem što se tiče svečane akademije, koja je održana u velikoj sali BKC nakon polaganja cvijeća na gradska spomen-obilježja. Kraći govor održao gradonačelnik Nusret Helić, spomenuvši najvažnije uspjehe lokalne administracije od prošlog juna, što je nakon govora pokazao i Fahro Kurtović odabranim filmskim sadržajima koje je snimao svojom kamerom u prethodnih 12 mjeseci. Od prisutnih gostiju, obratio se Vedran Lakić, federalni ministar energije, rudarstva i industrije i uputio sve pohvale “poduzetničkoj” Gračanici. Potom je predsjedavajući Gradskog vijeća Mirnes Topčagić podijelio priznanja koja se tradicionalno daju za Dan grada. *Zlatne plakete* uručio je predstavnicima Mjesne zajednice Stjepan Polje i firme “Metron Automation” d.o.o.; *Zlatne značke* dobili su pojedinci: Sead Hamidović, Salko Suljagić i Amira Čelić Omerašević. Posebno priznanje “Počasni građanin

Grada Gračanica”, dato je Adnanu Čerimagiću (inače, rođenom Gračanliji) i Silvi Pettenuzzo, (Italijanki), koja se istakla humanitarnim radom na ovom području i povezivanjem Škahovice sa nekoliko italijanskih mjesta. U kulturno-umjetničkom programu nastupale su “Arabeške” uz pratnju Salke Suljagića i Harisa Tahirovića, te još nekoliko muzičkih talenata iz Gračanice.

5. 6. 2024.

MFS “Emaus”: otvoren Centar za djecu i mlade sa poteškoćama u razvoju “Veliko srce”

Gradnju Centra Humanitarna organizacija *Međunarodni forum solidarnosti Emmaus* u Klokotnici (Doboj Istok), počela je 18. maja prošle godine s ciljem da se kroz organizaciju raznovrsnih aktivnosti i radionica edukativno-zabavnog karaktera osnaže socijalno-psihološke potrebe djece sa poteškoćama u razvoju. Za nepunu godinu dana objekat je u potpunosti završen i opremljen zahvaljujući, prije svega, donatorima iz Ujedinjenih Arapskih Emirata – Fondacije “Veliko srce”, kao i donacijama “Diplomatskog zimskog bazara”, te podršci dva federalna ministarstva: rada i socijalne politike i ministarstva za izbjegla i raseljena lica. Realizacijom ovog projekta stvoreno je sigurno i stimulatívno okruženje za djecu sa poteškoćama u razvoju u kojem će se djeca moći razvijati, učiti i družiti. Radionice se već organizuju dva puta sedmično, a aktivno učešće uzimaju i roditelji kao volonteri. U Dnevni centar upisano je 49 djece, od kojih 36-ro re-

dovno učestvuje u aktivnostima. Osim osiguranja sadržajnog boravka i edukacije za djecu sa poteškoćama u razvoju, Udruženje “Emaus” intenzívno radi i na unapređenju socijalne inkluzije djece kroz osiguranje aktivnog učešća lokalne zajednice u razvoju socijalne inkluzije. Svojim prisustvom ovu svečanost, osim brojnih građana, uveličali su i predstavnici donatora i drugi gosti, među kojima i: Noura Alnoman – predstavnic Fondacije “Veliko Srce”, Piet Bakker – član upravnog odbora “Diplomatskog zimskog bazara”, Tarik Smailbegović, savjetnik ministra Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, Nusret Helić, gradonačelnik Grada Gračanica i Kemal Bratić, načelnik Općine Doboj Istok

12. 6. 2024.

Pravoslavni vjernici proslavili Spasovdan u Gračanici

Spasovdan je ujedno i slava crkve, odnosno Hrama Vaznesenja gospodnjeg u Gračanici, u kojoj je i obavljena ta skromna vjerska svečanost. Vjersku ceremoniju predvodio je pravoslavni sveštenik Ivan Savinović, koji je i putem talasa Radio Gračanice objasnio smisao i značaj tog blagdana u kalendaru pravoslavne i uputio čestitke sljedbenicima te crkve u Gračanici i šire. O historijatu ovog vjerskog i kulturno-historijskog spomenika slušaoce Radio Gračanice informisao je Edin Šaković, stručni saradnik za kulturno i historijsko nasljeđe u Bosanskom kulturnom centru Gračanica

21. 6. 2024.

Počelo rušenje ispraznjenih pogona Fabrike obuće “Fortuna” – nekadašnjeg simbola gračaničke privrede

Time je označen kraj i na neki način “fizička” smrt ovog propalog preduzeća, čije je ostatke kupio u javnosti malo poznat kupac u proceduri likvidacije i “gašenja” preduzeća. Lokalna javnost, inače, malo je zainteresovana ko će i što će biti tu na tom placu, umjesto “Fortune”. Preduzeće je uspjelo preživjeti rat i mnoge postratne nedaće. Propalo je u mutnim vodama privatizacije i pljačke...Uostalom, kao i mnoga druga uspješna preduzeća u novim uslovima ni “Fortuna” nije imala sreće. Osjetili su to mnogi radnici na svojoj koži, opljačkani, obespravljani. Mala je satisfakcija što su neki akteri tih “nečasnih” radnji dobili po nekoliko godina zatvora. Kao ni stečaj koji je isuviše dugo trajao, tako ni početak, ne samo pravne, već i fizičke likvidacije ovog preduzeća (rušenja njenih objekata), nije izazvao nikavu pažnju i prošao je potpuno nezapaženo u lokalnoj javnosti. Niko “ni mukajet” što bi rekao narod .

Nisu to zabilježili čak ni lokalni mediji. Bilo pa prošlo. Bez neke nostalgije, potpisnik ovih redova cijeni ipak, da bar na ovaj način treba otrgnuti od potpunog zaborava pad nekadašnjeg gračaničkog giganta. A ovakav je bio početak: “Izgradnja nove tvornice, rekao je, između ostalog, na svečanosti Rizo Suman, direktor, “Fortune” i čovjek za čije ime su najvećim dijelom vezani uspjesi ovog najmlađeg gračaničkog kolektiva počela je 1. 8. 1970. godine, a već ovih dana “krenula” je redovna proizvodnja. Dakle, za svega deset i po mjeseci nova tvornica je puštena u redovnu proizvodnju, što je svojevrsan rekord. Kapacitet tvornice je 2.400 pari cipela dnevno sa radom u dvije smjene. U tvornici će raditi 450 radnika, odnosno 370 proizvodni. Tvornica će proizvoditi po jednom proizvodnom radniku dnevno 6,5 pari cipela, pa je stepen produktivnosti iznad prosječne jugoslovenske stope, pogotovo kad se ima u vidu da se radi o ženskoj modnoj cipeli.” (“Puštena u proizvodnju nova “Fortuna”, *Glas komuna*, Doboj, br. 650, 7.7.1971., str. 1 i 4). Tako je, s neskrivenim oduševljenjem izvijestio novinar dobojskog “Glasa komuna”. Inače, tvornica je na toj lokaciji izgrađena i puštena u rad 2. i 3. jula 1971. godine. Bila je to najveća fešta ikad viđena u Gračanici. Po prvi puta za visoke goste i zvanice pripremljen je “vo na ražnju”. U zabavnim programima nastupilo je čak 12 eminentnih estradnih umjetnika, priređena je i izložba o razvoju obuće u Gračanici.. Dugo se pričalo po čaršiji o tom velikom derneku, neviđenom do tada.

9. 7. 2024.**Održana 40. sjednica Gradskog vijeća: Rebalans budžeta i odluka o njegovom izvršenju**

Osim rebalansa kojim se izvršilo usklađivanje prihoda i rashoda te tekućih ili prenesenih obaveza iz prošle godine, (obim Budžeta povećava se za 3 miliona maraka, ali će se “peglanja” tog najvažnijeg akta nastaviti i u narednom periodu, po običaju) i Odluke o izmjenama i dopunama odluke o izvršenju Budžeta Grada za 2024. g., spomenimo još nekoliko rutinski usvojenih odluka na ovoj sjednici Vijeća. Olučkom o obavljanju stručnog osposobljavanja nezaposlenih osoba visoke stručne spreme u organu uprave i pravnim subjektima iz javnog i privatnog sektora u ovoj godini predviđeno je stručno osposobljavanje (pripravnički staž) za 40 nezaposlenih osoba visoke stručne spreme sa područja grada Gračanica. Po usvojenoj odluci o broju i visini stipendija studentima i učenicima godišnja stipendija za studente u školskoj 1924/25 godini iznosit će 1.600,00 KM, a za učenike srednjih škola 1.000,00 KM. Dodijelit će se ukupno 132 stipendije, od čega 44 idu učenicima i studentima iz boračke populacije. U izvještajnom dijelu sjednice jednoglasno su i bez rasprave usvojeni sljedeći akti: Izvještaj o realizaciji projekata u 2023. godini iz programa kapitalnih investicija Grada sa planom realizacije 2021.-2025.godina, Izvještaj o radu gradskog pravobranilaštva za 2023. godinu, te dvije informacije: o stanju bezbjednosti i javne rasvjete.

10. 7. 2024.**Umro Sead Korjenić – Džoli, dugogodišnji direktor Gimnazija i Mješovite srednje škole u Gračanici**

Rođen je 1947. godine u Gračanici, gdje je završio osnovnu školu i gimnaziju. Nakon gimnazije završio je Prirodno-matematički – smjer geografija. Čitav svoj radni vijek proveo je na radu u Srednjoškolskom centru “Todor Panic” i Javnoj ustanovi Mješovita srednja škola u Gračanici. U burnom vremenu, uključujući i ratno, od 1980. do 2002. godine, bio je direktor u tim školama. Uspješno je rješavao ne samo probleme nastave, već vrlo često i pitanja održavanja i opremanja školskih objekata, iznalaženja dodatnih sredstava i poslova u cilju poboljšanja standarda zaposlenih itd. Uspio je bolje od svih ostvariti saradnju škola na čijem je čelu bio sa okruženjem, a posebno sa privredom i privrednicima koji su priskakali u pomoć školi kad je trebalo, a rado prihvalili učenike pojedinih struka na praksu u svojim preduzećima. Bio je izuzetno druželjubiv, sklon šali i humoru, na svoj način uspijevao je graditi jedinstvo u Režici, 11. 7. 2024.

9.–11. 7. 2024.**I u Gračanici obilježen Dan sjećanja na genocid u Srebrenici**

Prvo je, 9. 7. u velikoj Sali Bosanskog kulturnog centra, pred mnogobrojnom publikom izveden prigodan memorijalni program, čiji su organizatori bili i Grad Gračanica, Medžlis islamske zajednice, Bosanski kulturni centar, Dječje obda-

nište i Udruženje žena “Gračaničko keranje”. Snimak kompletnog programa emotovan je na talasima Radio Gračanice. Narednog dana, 10. 7., Bošnjačka zajednica kulture “Preporod” Gračanica, u deršani Osman-kapetanove medrese organizovala je Umjetničko veče pod naslovom “Elegija o Srebrenici”. Učesnici programa bili su akademski slikar Nijaz Omerović, književnica Nihada Hadžibegić- Žunić, muzički pedagog i kompozitor Miralem Mejremić, te književnik i predsjednik BZK “Preporod” Gračanica Jakub Džafić. O počinjenom genocidu u Srebrenici na skupu je govorio i Dr. sc. Sead Selimović, redovni profesor na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Tuzli kao gost programa. Na sam Dan sjećanja na genocid u Srebrenici, 11. 7. , Gradski odbor “Žene SDA» kao i prethodnih godina organizovao je mirnu šetnju centrom grada Gračanica.

19. 7. 2024.

Dramska ekipa KUD-a “Adem Alić” po četvrti put na festivalu “Fedra” u Bugojnu

Radi se o 52. po redu smotri amaterskih pozorišta, koja se održava svake godine od 13. do 20. jula u Bugojnu. Gračanička ekipa i ovoga puta nastupila je pod vodstvom svoje rediteljice Mirele Trepanić Grbešić. Odigrali su komediju “Ne mogu da platim i neću da platim” koja je premijerno već izvedena u Gračanici. Svojom razigranošću pobrali su simpatije i dobili dugi aplauz publike i vratili se zadovoljni u Gračanicu.

7. 8. 2024.

Svečano obilježena 30. godišnjica pobjede Armije R BiH na Visu kod Gračanice

Tačno prije 30 godina, zahvaljujući požrtvovanim naporima i hrabrosti boraca odabranih jedinica i borbenih grupa iz 111. gračaničke, te 109. dobojske i 117. lukavačke brigade, kao i drugih jedinica koje su tada došle u pomoć, sa te dominantne i dobro utvrđene kote otjerane su jake četničke posade, odakle su dvije i po prethodne godine raznovrsnim artiljerijskim oruđima sijale smrt po Gračanici i drugim bošnjačkim naseljima južno od tih položaja. Koliko god je bilo teško osvojiti tu kotu još je teže bilo održati novodostignute linije. Tako su govorili govornici na centralnoj svečanosti ispred spomenika na Visu: gradonačelnik Nusret Helić, predsjednik Organizacije ratnih vojnih invalida Zijad Kapetanović i glavni imam Medžlisa Islamske zajednice, Smajo ef. Mustafić. U kulturno-vjerskom dijelu programa nastupili su glumac Hazim Mujčinović sa monologom te Senija Berberović na flauti. Kao i svake godine, program obilježavanja započeo je nekoliko dana ranije nizom sportskih, memorijalnih i drugih događaja u protekloj sedmici, učenjem Jasina i dova šehidima i poginulim borcima, malonogometnim turnirom, lovačkim nišanom te turnirom u odbojci na pijesku. Centralnoj manifestaciji prethodilo je polaganje cvijeća na Centralnom spomen-obilježju u Gračanici i spomen-obilježju šehidima i poginulim borcima u MZ Babići.

12. 8. 2024.**Iz JP “Vodovod i kanalizacija” Gračanica: posljednji apel za racionalno korištenje vode**

Usljed dugotrajne suše, došlo je do drastičnog smanjenja dotoka vode na izvorima, čime je nagoviještena ozbiljna kriza u vodosnabdijevanju Gračanice. Lokalne vlasti u više navrata pozivale su sve potrošače na racionalnu potrošnju. Uočene su i pojave neracionalne potrošnje, pa i bahatog ponašanja u ovoj takoreći kriznoj situaciju (zalijevanje trave po dvorištima, punjenje privatnih bazena itd.) U posljednjem apelu za štednju vode iz JP “Vodovod i kanalizacija” stigla je ozbiljna opomena i poziv građanstvu: “Svi zajedno moramo učiniti maksimum da svoje potrebe za vodom umanjimo na najmanju moguću mjeru, očekujući da će i naše komšije koje još nisu shvatile ozbiljnost trenutne situacije vodosnabdijevanja racionalno koristiti vodu. **Želimo da vjerujemo da svi zajedno možemo učiniti dodatni napor da izbjegnemo značajno pogoršanje vodosnabdijevanja, i to ne samo u ove dane nego i u narednim hidrološkim neizvjesnim mjesecima.**» A svijest?

29. 8. 2024.**Održana 41. sjednica Gradskog vijeća: sportska dvorana “Bazen” predana na korištenje Bosanskom kulturnom centru**

To je formalizovano sa dvije usvojene odluke: prva, o izmjenama i dopunama Odluke o osnivanju Javne ustanove za informisanje i kulturu Bosanski kulturni

centar i druga, o davanju na korištenje objekta Privredno-kulturnog i sportskog centra Bazen sa pripadajućim zemljištem Javnoj ustanovi Bosanski kulturni centar Gračanica. Tako je riješen status dugo godina građenog objekta na Bazenu, čije se otvorenje očekuje ovih dana. Koliko će taj iznenadni “dobitak” usrećiti Bosanski kulturni centar, brzo će pokazati vrijeme. Za sada je za lokalno politiku bitno da je taj značajan i skup objekat dobio “gazdu”. Nakon ovih odluka, na dnevnom redu Vijeća bila je i “Odluka o nazivima i označavanju ulica na području Grada Gračanica u naseljenom mjestu Gračanica” Odlukom je, između ostalog, bilo predviđeno da se “skinu” dosadašnja imena ulicama Mehmeda Vehbi ef. Šemsekadića i Muhameda Sejida Mašića i da im se daju neka druga imena – bez ozbiljnog obrazloženja. Okvir ove bilješke pretijesan je za bilo kakav komentar tog skandaloznog prijedloga. Srećom, Odluka je prije otvaranja rasprave skinuta sa dnevnog reda. U izvještajno-informativnom dijelu, vijećnici su usvojili Izvještaj o svom “radu” u prethodnih 6 mjeseci, a potom primili k znanju Informaciju o stanju putne infrastrukture i na zadnjem mjestu u dnevnom redu – Informaciju o aktuelnim privrednim kretanjima na području grada Gračanica u 2023. I “aktuelno” i “poredano” po prioritetima, bezbeli. I primljeno k znanju.

31. 8. 2024.**Obilježen Dan osnivanja 111/221. (gračaničke) brigade Armije R. BiH**

Obilježavanje je započelo polaganjem cvijeća na Centralno spomen-obilježje, a nastavljeno prigodnim programom u foajeu BKC-a u okviru kojeg se prvo obratio gradonačelnik Nusret Helić, ističući značaj i ulogu 111./221. gračaničke brigade u borbi za očuvanje teritorijalne cjelovitosti i suvereniteta Bosne i Hercegovine. Iz njegovog govora posebnu pažnju privlači jedno važno obećanje koje se ne može čuti ili se rijetko čuje na ovakvim i sličnim skupovima: "Koristim ovu priliku da najavim sljedeće: Ratni zločini velikosrpskog agresora počinjeni na prostorima Gračanice, moraju se procesuirati. Za to već posjedujemo obilje dokumenata i kvalitetnih dokaza, koje ćemo na odgovarajući način, u formi krivične prijave proslijediti Sudu BiH. Od nas to očekuju građani Gračanice, žrtve posebno. Grad Gračanica stoji iza toga." Dakle, radi se vrlo ozbiljnoj najavi, nakon koje se očekuju i neki konkretni potezi. Poslije gradonačelnika, prisutnima se obratio i jedan od ratnih komandanata brigade Smail Mešić i podsjetio na hrabrost i požrtvovnost svojih saboraca, te pozvao građane i omladinu da se u većem broju odazivaju ovakvim manifestacijama. U nastavku programa, pjesmu "Opet će letjeti ptice iznad naše Gračanice" izvele su kćerka rahmetli pukovnika Bahrije Džananovića, Melisa Gopo i Berisa Džinić. Nakon programa u holu BKC-a upriličen je koktel i druženje

prisutnih, a postavljena je i izložba "Gračanička ratna štampa".

4. 9. 2024.**Premинуo akademik Enver Mandžić, profesor Rudarsko-građevinskog fakulteta u Tuzli**

Rođen je 2. marta 1944. godine u Tuzli, gdje je završio osnovnu i srednju školu te Rudarski fakultet, 1967. godine. U oblasti rudarstva i geologije doktorirao je u Beogradu. Dugogodišnji je profesor Rudarskog fakulteta u Tuzli. Izveo je generacije inženjera, te više magistranata i dokoranata. Iza sebe je ostavio 161 objavljen naučni i tehnički rad o različitim temama iz mehanike tla i stijena i inženjerske geologije. Bio je zaljubljenik i poštovalac likovne umjetnost i slikarstva, galerista. Bio je jedan je od osnivača, te glavni i odgovorni urednik Časopisa za društvena pitanja i kulturu "Stav" koji je izlazio u Tuzli od 2002. do 2005. godine u izdanju gračaničke Izdavačke kuće "Monos" i Narodne i univerzitetske biblioteke Tuzla (izašlo osam brojeva). Posljednjih godina života je bio posvećen Galeriji Mandžić, u kojoj je sakupio hiljade artefakta. U tom svojstvu bio je saradnik "Gračaničkog glasnika" u kojem je objavljeno više kopija tih materijala i slika.

18-19. 9. 2024**Gračanički poslovni susreti, 2024. – umjesto Sajma poduzetništva**

Prvi gračanički sajam pod nazivom "Gra-pos expo" organizovan je i otvoren 7. 4. 1910. godine na kojem je "Gračanica od posla čaršija", kako su izvještavali mediji

položila ispit: 222 domaća i strana izlagača, 12.000 posjetilaca – uspješan nastup gračaničkih privrednika, “pet plus” za Gračanicu i “Gračaničku kuću” kao najbolji eksponat Sajma, sastavljen isključivo od proizvoda gračaničkih firmi itd... Više je razloga što je gradonačelnik Helić prihvatio inicijativu Udruženja poslodavaca da se ta već tradicionalna sajamska priredba u Gračanici, transformišu u “Poslovne susrete”. To je, bez sumnje, posljedica krize gračaničkog sajma, koji će se, ubuduće kako je saopšteno, održavati svake druge godine. Vjerovatno su u pitanju i neka razilaženja oko koncepta sajma jer je znakovito da ovi Poslovni susreti nisu organizovani pod dosadašnjim nazivom Sajma, već pod nazivom “Sapo” koji se zagovarao još prilikom utemeljenja sajma ali nije prihvaćen. Šta će od svega toga biti, vidjet će se sljedeće godine. Ovogodišnji Poslovni susreti održani su u novosagrađenoj “Rentimo” sali u Poslovnoj zoni u Gračanici. U ime domaćina, manifestaciju su otvorili i brojne goste pozdravili Gradonačelnik Nusret Helić, i predsjednik Udruženja poslodavaca Mirsad Helić. Dvodnevni Susreti sadržajno su ispunjeni brojnim konferencijama i razgovorima privrednika, poslovnih ljudi, ali i predstavnika vlasti. Održano je i nekoliko predavanja među kojima su veće interesovanje izazvale teme: “Gračanica-grad budućnosti”, “Značaj razvojnih agencija”, “Pristup EU fondovima”, “Umjetna inteligencija”, “Kreativno unapređenje u drvnoj industriji”. Bilo je riječi i poduzetništvu mladih itd. Što se tiče organizacije Susreta,

sudeći po izvještajima medija, tu se ne bi imalo šta prigovoriti. Njihovi dometi, međutim, zasigurno neće biti adekvatni političkom rangu brojnih gostiju koji su došli iz Tuzlanskog kantona i Federacije. Pošto bi njihovo nabranje oduzelo suviše prostora, izdajamo samo dva imena: Lidija Bradara, predsjednica Federacije BiH i Nermin Nikšić, predsjednik Vlade Federacije BiH. Na zatvaranju manifestacije uprilično je veće vina za učesnike i privrednike pod nazivom “In Vino Veritas”. Tokom večeri, dodijeljene su i zahvalnice svima onima koji su doprinijeli uspjehu ovogodišnjih poslovnih susreta.

27. 9. 2024.

Sajam “Zlatne ruke Gračanice” – sedmi put

Organizator sajma je Grad Gračanica u saradnji sa udruženjima žena grada Gračanica, osnovnim i srednjim školama, obdaništem “Naša djeca”, Vijećem mladih i BKC-om. Na ovoj jednodnevnoj manifestaciji u centru grada uzela su učešća brojna udruženja žena iz Gračanice i još nekoliko gradova s područja Tuzlanskog kantona, udruženje pčelara i dr. Kulturno-zabavnim programom, sajam su uveličali mališani iz obdaništa sa područja grada, a sajam je svečano otvorio Gradonačelnik Helić, koji je govorio o Gračanici kao poduzetničkoj sredini, a kao jedan od dokaza apostrofirao je i tradicionalno održavanje ovog sajma.

27. 9. 2024.

Otvorenje Privredno-kulturno-sportskog centra (sportske dvorane) "Bazen" u Gračanici

Svečanom ceremonijom i presijecanjem vrpce označen je završetak ovog predugo građenog objekta za koji je kamen temeljac položen 25. 5. 1988. godine. Kako su se pohvalili govornici na samom otvaranju, ovo je početak novog razdoblja za lokalni sport i širu zajednicu. Na ceremoniji su se okupili brojni gosti, lokalne vlasti, sportske zvijezde i građani, koji su, imali priliku svjedočiti, kako je rečeno, historijskom trenutku za Gračanicu. Nakon ceremonije otvaranja odigrana je uzbudljiva prvenstvena utakmica između rukometnih klubova "Gračanica" i "Bosna" Sarajevo. Ovaj prvi sportski dvoboj u Dvorani između dvije renomirane sportske ekipe bio je prilika za uživanje mnogim ljubiteljima rukometa u Gračanici. Osim sportskih događanja, ova svečanost propraćena je i nizom zabavnih i muzičkih sadržaja. Gračanica je konačno dobila savremeno opremljenu sportsku dvoranu sa terenom od 1600 kvadratnih metara, sa oko 2500 sjedećih mjesta i sa vrhunskim sportskim mobilijarom, ima 11 svlačionica, od čega 6 za učenike, 5 za članove sportskih klubova. Dvorana pruža mogućnost dijeljenja na dva zasebna terena, što omogućuje racionalno korišćenje prostora ne samo za treninge i takmičenja sportskih klubova, već i za izvođenje nastave tjelesnog i zdravstvenog odgoja za gračaničke srednjoškolce. Kako se očekuje, ovaj bez sumnje generacijski kapitalni infrastrukturni objekat

će u prvom redu riješiti pitanje obavljanja fizičkog i tjelesnog odgoja za učenike srednjih škola, ali će unaprijediti i podići na viši nivo ne samo sportske već i sajamske, izložbene i druge mogućnosti Gračanice, te biti i središte kulturnih dešavanja i mjesto okupljanja za sve one koji žele uživati u raznovrsnim sportskim i kulturno-zabavnim aktivnostima.

6. 10. 2024.

Osmi po redu lokalni izbori u Bosni i Hercegovini: historijski preokret za Gračanicu – Sadmir Džebo (SDA) gradonačelnik – totalni poraz Nusreta Helića "njegovog" SDP

I ovi izbori, što se tiče Gračanice, protekli bez nekih većih problema iako se u završnici kampanje dogodila teška tragedija u kojoj je od posljedica obilne kiše i iznenadnih poplava smrtno stradalo više od 20 lica na području općina Konjic, Čapljina Kreševo, Kiseljak i Fojnica. Dok je stanovništvo tih gradova preživljavalo pravu agoniju, nije imalo smisla održavati završne predizborne skupove

nigdje u Bosni i Hercegovini. Inače, punoljetni građani Gračanice glasali su na 61 redovnom biračkom mjestu i jednom biračkom mjestu za glasanje u odsustvu. Na raspolaganju su bila i dva mobilna tima kao i jedan tim za stare i iznemogle osobe. Pravo glasa imalo je 42.021 građana. Prema prvim preliminarnim podacima i na područja Gračanice, kao i u drugim gradovima BiH izlaznost je bila jako niska, čak ispod polovine. Tek je oko polovine registrovanih birača izašlo na glasanje i iskoristilo svoje biračko pravo. Cijeni se da je na nisku izlaznost općenito gledajući uticala nezainteresovanost i razočarenje mnogih birača u politiku i političare (svi su isti). Prema nezvaničnim rezultatima koji su iz stranačkih izvora procurili još u izbornoj noći, apsolutni pobjednik ovih izbora je SDA i njihov kandidat za gradonačelnika Sadmir Džebo, dok je Nusret Helić, favorizirani kandidat SDP, u pokušaju da osvoji šesti ili sedmi mandat, pretrpio težak poraz, a vjerovatno i njegov SDP. Po svemu sudeći u Gračanici slijedi smjena vlasti i u političkom smislu historijski preokret.

12. 10. 2024.

Izložba stočarstva i ruralnog stvaralaštva "Gračanica – Doboj istok 2024"

To je 13. po redu smotra koju svake godine organizuje Zemljoradnička zadruga "Gračanka" u partnerstvu sa gradskom upravom Gračanica i općinskom upravom Doboj Istok i ove godine sa suorganizatorima: Udruženjem proizvođača

mlijeka TK, Turističkom zajednicom Grada Gračanica i OKC "Bosna art" Stjepan Polje. Manifestacija je počela dan ranije promocijom značaja konzumiranja mlijeka i mliječnih proizvoda za zdravlje ljudi, rast i razvoj djece, te degustacijom tih proizvoda u centru Gračanice. Potom je u Dersani Osman-kapetanove medrese održan okrugli sto na kojem su govorilo o nekim aspektima unapređenja mljekarstva, kontrole kvaliteta itd. Centralni dio i otvaranje smotre održan je 12. 10. 2014. na igralištu u Stjepan Polju, iz prisustvo brojnih građana, poljoprivrednih proizvođača i gostiju iz poljoprivredne struke i politike. Osim proglašenja najboljih grla po kategorijama i njihovog predstavljanja u izložbenom krugu, za prisutne je priređena demonstracija pravljenja pekmeza i suhog sira na tradicionalni način. U ovom dijelu programa nastupilo je nekoliko udruženja žena, dok je zabavnom dijelu programa sudjelovalo nekoliko kulturno-umjetničkih društava.

21. 10. 2024.

Koncert podrške kolega oboljelom gračaničkom pjevaču Ibrahimu Jukanu...

...koji se već duže vremena bori sa zdravstvenim problemima, prikovan za postelju. Organizatori koncerta bili su Gradonačelnik Grada Gračanica, Udruženje privrednika, Bosanski kulturni centar i gračanički muzičari: Ženski vokalni ansambl "Arabeske", Esad Kovačević, Mirhad Okanović, Raza Mešanović, Nihad Kantardžić – Đidi, Mehmed Aljić – Dukan i Ibrahim Čajić Klipi. Kao gosti,

Gračanica - živjeli Ibrahima

Gradonačelnik grada Gračanica, Udruženje privrednika Gračanica, BKC Gračanica i gračanički muzičari organizuju koncert podrške za našeg Ibrahima Jukana!

Kad pogledam sa Vuknića

Gosti koncerta: Hanka Paldum, Armin Šaković, Al Dino, Nihad Kantić-Šike, Amel Ćurić, Mahir Mulalić.

Ostali učesnici: ženski vokalni ansambl ARABESKE, ESAD KOVAČEVIĆ, MIRHAD OKANOVIĆ, RAZA MEŠANOVIĆ, NIHAD KANTARDŽIĆ-DIDI, MEHMED ALJIĆ-DUKAN, IBRAHIM ČAJIĆ-KLIPI

Muzička pratnja: R90 BAND - Subotica

Medijski promotori: Radio Gračanica, Wirac Net, TV Tatabrada

BKC Gračanica; 21.okt.2024. / 18 h.

nastupile su i poznate estradne zvijezde: Hanka Paldum, AL Dino Nihad Kantić – Šike, Amel Ćurić i Mahir Mulalić. Koncert je održan u prepunoj Sali BKC pod nazivom “Kad pogledam sa Vuknića - za našeg Ibrahima Jukana od srca”. Prije koncerta grupa pjevača na čelu sa Hankom Paldum posjetila je Ibrahima Jukana u njegovom domu, želeći i na taj način pokazati svom kolegi da nije ostao sam, zaželimši mu brzo ozdravljenje i povratak u njihovo društvo.

24. 10. 2024.

Rezultati lokalnih izbora 2024. za Gračanicu: težak poraz SDP i gubitak pozicije načelnika – nakon 23 godine kontinuirane vladavine

Iako još nisu proglašeni zvanični rezultati, na tabelama CIK-a vidi se da su oni konačni što se tiče Gračanice. Kako se

već znalo u izbornoj noći, apsolutni pobjednik ovih izbora je SDA (35,49% glasova i 12 mandata u GV) i kandidat te stranke za gradonačelnika Sadržmir Džebo (55,59% glasova), dok je Nusret Helić Daso kao izraziti favorit u borbi za svoj šesti ili sedmi grado/načelnički mandat, nakon 23 godine “vladavine” Gračanicom, pretrpio brutalan poraz (37,87% glasova), a nije puno bolje prošao ni “njegov” SDP (33,25% glasova i 11 mandata u GV). Stranka za BiH osvojila je 0,85% glasova i 3 mandata u GV, Demokratska fronta 6,12% glasova i 2 mandata u GV), Naša stranka 4,59% glasova i 1 mandat u GV i Narod i pravda (NIP) 3,05% glasova i 1 mandat u Gradskom vijeću. Prema ovim rezultatima poziciju će činiti i diktirati tempo u novom Gradskom vijeću pobjednička SDA sa svojim koalicionim parterima: Stranko za BIH i Demokratskom frontom sa ukupno 17 mjesta, dok će opoziciju činiti SDP sa 11 mandata, Naša stranka i NIP sa ukupno 13 mjesta u GV. Ovi rezultati nagovještavaju krupne promjene na lokalnoj političkoj sceni, nakon pune 23 godine vladavine SDP-a i kako god to zvučalo apsurdno, uz kontinuiranu pomoć SDA. (obavijest Redakcije: pošto opširniju analizu izbora nismo u mogućnosti objavimo u ovom broju zato što je tematski u potpunosti posvećen stogodišnjici Narodne biblioteke “Dr Mustafa Kamarić” u Gračanici, to ćemo učiniti u narednom, 59. broju našeg časopisa).

13. 11. 2024.

Na ahiret preselio Hadži Hasib ef. Čamdžić – posljednji živi učenik Osman-kapetanove medrese i posljednji partizanski borac iz Gračanice

Rođen je u Malešićima, 1922. godine. Poslije mekteba u rodnome selu, u svojoj 12. godini upisao je i završio Osman-kapetanovu medresu u Gračanici. U jeku Drugog svjetskog rata prisilno je mobilisan u Wehrmacht, u 373. diviziju "Tigar", te nakon obuke u Austriji, Češkoj i Njemačkoj raspoređen je u borbe na području Hrvatske. Tu je i ranjen, a poslije liječenja dolazi na odsustvo kući, mladoj supruzi i porodici, odlučivši da se više ne vraća u njemačku vojsku. Neko vrijeme je bio u mjesnoj jedinici zelenog kadra, da bi kasnije stupio u partizanske redove. Kao borac 19. birčanske NOU brigade, sudjelovao je u nekim od najtežih bitaka u završnici rata, uključujući i borbe na

području Odžaka. U vojnoj službi ostaje i poslije završetka rata, kao pripadnik KNOJ-a, učestvujući u borbama protiv zaostalih četničkih grupacija i njihovom razbijanju – od Ozrena pa sve do Sandžaka.

Poslije demobilizacije, stupio je u imamsku službu, 1949. godine, u Liješnici kod Maglaja. Imamski rad je započeo u vrijeme najteže po vjerske službenike, izložen stalnim pritiscima i sumnjičenju osionih predstavnika novoga, komunističkog režima. Kada su pritisci i prijetnje postali neizdrživi, bio je prinuđen vratiti se u rodne Malešiće, kraće vrijeme se okrenuti zemljoradnji, a utom su došla i neka druga, za vjeru i vjernike malo povoljnija vremena. Već 1953. godine odlazi na mjesto imama u Omeragiće kod Dervente, gdje je službovao do proljeća 1968. godine, nakon čega dolazi za imama i vjeroučitelja u džemat Lipa, u Gračanici, u kome je dočekao i konac radnoga vijeka. I kasnije, kao penzioner, bio je aktivan sudionik vjersko-kulturnog života na području Gračanice, pa i šire, dočekavši duboku starost.

Njegovom smrću s ovoga svijeta je otišao i posljednji živi učesnik NOR-a iz Gračanice, kao i najstariji imam na području cijele Bosne i Hercegovine. Dženazu Hasib ef. Čamdžiću predvodio je muftija tuzlanski, Vahid ef. Fazlović, a ukopan je, 14. 11. 2024. u haremu Lipanjske džamije, u kojoj je desetljećima bio imam.